

NOTITIE AANVULLEND ECOLOGISCH ONDERZOEK

RUIMTELIJKE ONTWIKKELINGEN OUVERTURESTRAAT 56 GLANERBRUG

Fig. 1: Onderzoekslocatie / plangebied (kaartbron: PDok).

Datum:

17-9-2019

Rapportnr:

EM190205

Auteur:

Ing. R. Gerritsen

1 Aanleiding en doelstelling

In opdracht van Hegeman Bouwgroep, heeft EcoMilieu Advies aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd inzake de onderbouwning voor ruimtelijke planvorming ten aanzien van sloop- en nieuwbouwwerkzaamheden op locatie Overturestraat 56 te Glanerbrug, gemeente Enschede, provincie Overijssel (fig. 1). Uit het oriënterend onderzoek (Gerritsen, R., 2019, EcoMilieu Advies, rapportnr: EM190128) kwam naar voren dat aanvullend onderzoek nodig is naar beschermde natuurwaarden onder de Wet natuurbescherming (Wnb). Dit aanvullend onderzoek is uitgevoerd om te bepalen of (functies van) beschermde vleermuizen aanwezig zijn in of direct rond de te slopen opstallen.

2 Situatie

Het onderzoeksgebied betreft een voormalige loods met kantoor op een bedrijfsperceel aan de Overturestraat 56 te Glanerbrug en een tuin met schuur aan de Overturestraat 46. Gepland staat de opstallen op het bedrijfsperceel en schuur in de tuin (rode arcering fig. 1) te slopen ten aanzien van nieuwbouwwoningen. De locatie voor de nieuwbouwwoningen valt binnen de rode arcering. De daaruit voortvloeiende ingrepen zijn het amoveren van opstallen, asphaltverharding, verwijderen beplanting en bomen, bouwrijp maken van gronden, vlaktrekken overige gronden en het nieuwbouwen van woningen.

3 Onderzoeksmethodiek

De planlocatie is alleen bezocht tijdens, voor onderzoek naar de betreffende soorten, zogeheten gunstig weer. Hierbij is tijdens de inventarisatiemomenten gebruik gemaakt van verrekijkers, batdetectors, full spectrum batrecorders, led zaklampen, en warmtebeeldcameras. Met behulp van deze onderzoeksinstrumenten zijn eventuele aanwezige vaste rust- of verblijfplaatsen, vlieg- of foerageerroutes in kaart gebracht. De opgenomen vleermuisgeluiden zijn ge-analyseerd / gecontroleerd in Kaleidoscope Pro. Als referentiebron voor de geluidsanalyse zijn de criteria gebruikt van Skiba, Barataud en Russ (Skiba, R., 2009, Barataud, M. 2012, Russ, J., 2012).

Daarnaast zijn de opstallen mede gecontroleerd op de geschiktheid voor overige beschermde soorten Wnb. Alle soort(groep) gerichte onderzoeken zijn uitgevoerd volgens de daarvoor geldende standaard protocollen, in deze het Vleermuisprotocol 2017 (BIJ12, 2017). Hieronder wordt per soortgroep de toegepaste onderzoeksmethodiek beschreven en volgt een opsomming van de gebruikte onderzoeksinstrumenten.

Vleermuisverblijfplaatsen

Ten aanzien van de strikt beschermde vleermuizen zijn twee inventarisatiemomenten uitgevoerd in de periode 15 mei tot 15 juli 2019 van tweemaal twee uur onderzoek met batdetectors, full spectrum batrecorders en warmtebeeldcameras naar kraam- of zomerverblijfplaatsen van vleermuizen met 30 dagen tussen de inventarisatiemomenten (tabel 1). De inventarisatiemomenten ten aanzien van kraam- en zomerverblijfplaatsen betroffen beide ochtendbezoeken tot aan zonsopgang. Omdat vleermuizen 's ochtends langere tijd zwermen, het onderzoeksgebied niet dermate complex is dat nog een grotere onderzoeksinspanning noodzakelijk is, en er door ons standaard gewerkt wordt met extra inventarisatiemiddelen als full spectrum batrecorders en warmtebeeld-camera's, zijn per inventarisatiemoment naar kraam- of zomerverblijfplaatsen, 2 ervaren veldecologen ingezet. Deze inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus en Gegevensautoriteit Natuur, 2017).

In de periode 15 augustus tot 1 oktober 2018 zijn daarnaast twee inventarisatiemomenten uitgevoerd van tweemaal twee uur onderzoek met batdetector, full spectrum batrecorder en warmtebeeldcamera naar balts- of paarverblijfplaatsen van vleermuizen met 20 dagen tussen de veldbezoeken, vanaf een uur na zonsondergang (tabel 1). Tijdens de balts- en paarperiode baltsen vleermuizen langere tijd aaneengesloten (grootste deel van de nacht). Omdat vleermuizen langere tijd aaneengesloten baltsen, het onderzoeksgebied niet dermate complex is dat nog een grotere onderzoeksinspanning noodzakelijk is en er standaard gewerkt wordt met full spectrum recorders en warmtebeeldcamera's, is per inventarisatiemoment naar balts- en paarverblijfplaatsen, 1 ervaren veldecoloog ingezet. Deze inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus en Gegevensautoriteit Natuur, 2017).

Vleermuisvliegroutes

Het plangebied is in de periode 15 april tot 15 oktober 2018 tijdens twee inventarisatiemomenten van tweemaal twee uur onderzoek met de batdetector, full spectrum batrecorder en warmtebeeldcamera, onderzocht op eventuele aanwezige vliegroutes van vleermuizen met minimaal 8 weken tussen de inventarisatiemomenten (tabel 1). Eén van de inventarisatiemomenten is uitgevoerd tijdens de kraamperiode en één in de balts- en paar periode. Omdat het onderzoeksgebied niet dermate complex is dat nog een grotere onderzoeksinspanning noodzakelijk is en er standaard gewerkt wordt met full spectrum recorders en warmtebeeldcamera's, is per inventarisatiemoment naar vliegroutes 1 ervaren veldecoloog ingezet. Deze inventarisatiemethode is conform het protocol voor vleermuisonderzoek (Netwerk Groene Bureaus en Gegevensautoriteit Natuur, 2017).

Overige beschermde soorten Wnb

Tijdens de vleermuisinventarisatiemomenten is het plangebied mede gecontroleerd op de eventuele aanwezigheid van overige beschermde soorten Wnb, zoals de steenmarter.

Gebruikte onderzoeksinstrumenten

EcoMilieu Advies maakt tijdens aanvullende onderzoeken gebruik van extra inventarisatiemiddelen, zoals oa. full spectrum batrecorders en warmtebeeldcameras. Deze extra inventarisatiemiddelen worden door ons standaard ingezet om ons vleermuisonderzoek zo volledig en verantwoord mogelijk uit te voeren. Door het inzetten van deze extra inventarisatiemiddelen, wordt tevens meer zekerheid verkregen over de daadwerkelijke aan- of afwezigheid van soorten en -functies in het plangebied.

Tijdens deze onderzoeken zijn de volgende instrumenten gebruikt:

- verrekijkers (Zeiss en Swarovski);
- batdetectors (Pettersson D240X en D100);
- full spectrum batrecorders (Batlogger M);
- zaklampen (led, minimaal 800 lumen);
- warmtebeeldcameras (Pulsar XP38).

Tabel 1: Waarnemingscondities inventarisatiemomenten

Datum	Tijd	Activiteit	Weersomstandigheden
17 mei 2019	21:30 t/m 23:30	Veldbezoek vliegroutes vleermuizen	Wind 2 Bft, bewolking 6/8, droog, 15->12°C
2 juni 2019	03:30 t/m 05:30	Veldbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen	Wind 1 Bft, bewolking 2/8, droog, 15°C
9 juli 2019	03:00 t/m 05:30	Veldbezoek kraam- en zomerverblijfplaatsen vleermuizen	Wind 1 Bft, bewolking 8/8, droog, 13°C
19 augustus 2019	21:55 t/m 00:00	Veldbezoek balts- en paarverblijfplaatsen vleermuizen uismusonderzoek	Wind 2 Bft, bewolking 3/8, droog, 16->12°C
7 september 2019	20:10 t/m 22:15	Veldbezoek vliegroutes vleermuizen	Wind 1 Bft, bewolking 4/8, droog, 12°C
12 september 2019	21:00 t/m 23:05	Veldbezoek balts- en paarverblijfplaatsen vleermuizen	Wind 2 Bft, bewolking 4/8, droog, 19 °C

4 Resultaten aanvullend onderzoek & toetsing Wnb

Vleermuizen

Kraam- en zomerverblijfplaatsen

Tijdens de twee inventarisatiemomenten ten aanzien van zomer- en kraamverblijfplaatsen zijn in het plangebied geen rust- of verblijfplaatsfuncties van vleermuizen aangetroffen. Er zijn in het plangebied alleen kortstondig foeragerende exemplaren vastgesteld van de gewone dwergvleermuis (29x), laatvlieger (5x) en rosse vleermuis (1x). De geplande ingrepen in het plangebied houden geen overtreding van de Wnb in voor wat betreft beschermde kraam- en zomerverblijfplaatsen van vleermuizen.

Balts- en paarverblijfplaatsen

Tijdens de twee inventarisatiemomenten ten aanzien van balts- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen zijn in het plangebied geen balts- of paarverblijfplaatsfuncties van vleermuizen aangetroffen of aanwijzingen die kunnen duiden op balts- of paarverblijfplaatsfuncties van vleermuizen. Tijdens het baltsonderzoek zijn rondom het plangebied twee baltsverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vastgesteld (figuur 2). Kortstondig foeragerende vleermuissoorten in het plangebied, betroffen; gewone dwergvleermuis (15x) en laatvlieger (8x). De geplande ingrepen in het plangebied houden geen overtreding van de Wnb in voor wat betreft beschermde balts- en paarverblijfplaatsen van vleermuizen.

Fig. 2: Baltsverblijfplaatsen buiten het plangebied (kaartbron: PDok).

Vlieg- en foerageerroutes

Er zijn tijdens de twee specifiek op vliegroutes van vleermuizen gerichte inventarisatiemomenten als ook tijdens alle andere inventarisatiemomenten, geen vleermuizen waargenomen in het plangebied die het plangebied gebruiken als oriëntatiepunt tijdens verplaatsingen. Er zijn wel diverse foerageerbewegingen vastgesteld in het plangebied, maar dezen waren dermate diffuus dat er geen sprake is van essentiële foerageerroutes. De geplande ingrepen in het plangebied houden geen overtreding van de Wnb in voor wat betreft beschermde essentiële vlieg- en foerageerroutes van vleermuizen.

Overige beschermde soorten

Tijdens de inventarisatiemomenten is intensief gezocht naar aanwijzingen / sporen die kunnen duiden op de aanwezigheid van overige beschermde soorten. In of direct rond het plangebied zijn tijdens de inventarisatiemomenten geen (aanwijzingen of sporen van) overige beschermde soorten Wnb aangetroffen. De geplande ingrepen in het plangebied houden geen overtreding van de Wnb in voor wat betreft overige beschermde plant- en diersoorten.

5 Conclusies

Vleermuizen

Er zijn tijdens de inventarisatiemomenten in het plangebied ten aanzien van vleermuizen, geen kraam- of zomerverblijfplaatsfuncties, balts- of paarverblijfplaatsfuncties of essentiële vlieg- of foerageerroutes aangetroffen. De geplande ingrepen in het plangebied houden ten aanzien van vleermuizen dan ook geen overtreding van de Wet natuurbescherming in.

Eindconclusie

Er zijn vanuit de Soort- en Gebiedsbescherming Wet natuurbescherming en het NNN beleid geen bezwaren voor het amoveren van alle bouwwerken, bijgebouwen en direct omliggend grijsen groen en het nieuwbouwen van woningen.

6 Geraadpleegde bronnen

- Barataud, M., 2012. Ecologie acoustique de Chiropteres d'Europe. Biotope Museum national d'Histoire naturelle, Paris, France.
- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill, 2011. Vleermuizen, alle soorten vleermuizen van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion Natuur i.s.m. Zoogdiervereniging.
- Gegevensautoriteit BII12, Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2013. Het protocol voor vleermuisinventarisaties.
- Russ, J., 2012. British Bat Calls. Pelagic Publishing, Exeter, UK.
- Skiba, R. 2009. Europäische Fledermause. 2nd edition. Neue Brehm Bücherei 648, Westarp Wissenschaften, Hohenwarsleben, Germany.